

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

KADIROV RASHID HAMIDOVICH

**JISMONIY TARBIYA VA SPORT
FAOLIYATINI ILMIY TADQIQ QILISH**

Darslik Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan
5A112001 – Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va
metodikasi magistratura mutaxassisligi talabalari uchun tavsiya etilgan

“Buxoro” nashriyoti, 2020

75я73

К 15

Кадиров, Рашид Хамидович.

Жисмоний тарбия ва спорт фаолиятини илмий тадқиқ қилиш [Матн] : дарслик / Р.Х.Кадиров. Бухоро : Вухоро nashriyoti, - 272 б.

КБК 75я73

АННОТАЦИЯ

5A11 2001 - Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi magistratura mutaxassisligi uchun mo'ljallangan darslik fan dasturga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, magistrantlarining ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik ish ko'nikmalarini, hamda uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlariga aloqador yangilik va dolzarb muammolarini o'rganish, ilmiy tadqiq etish malakalarini shakllantirishga qaratilgan.

Darslik mazmunida - jismoniy tarbiya va sport faoliyatida ilmiy tadqiqot ishlarini tashkil qilish fanining maqsadi va vazifalari, magistratura mutaxassisligi bo'yicha ob'ektlar va jarayonlarning namunaviy modellari va ularni tadqiq etish metodikalari, eksperimental tadqiqot natijalariga matematik statistik ishlov berish metodlari, jismoniy tarbiya va sport sohasida pedagogik o'lchovlar nazariyasi va amaliyoti, magistrlik dissertasiyasining tuzilishi va uning mazmuniga qo'yiladigan talablar, jumladan zamonaviy tadqiqot yo'nalishlari va dolzarb muammolari xorijiy va yaqin hamdo'stlik davlatlari tajribasiga doir ahamiyatli ma'lumotlar o'rin olgan.

Ma'sul muharrir:

Olimov Sh.Sh., Pedagogika fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

Olimov Sh.Sh., Pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. Pedagogika fanlari doktori, dosent

Darslik O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2019-yil 27-dekabrda 1186-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berilgan.

ISBN 978-9943-6257-1-6

АННОТАЦИЯ

Учебник разработан в соответствии с учебной программой и предназначено для магистрантов специальности 5А11 2001 - Теория и методика занятий физического воспитания и спорта с целью развития знаний и умений ведения научно-исследовательских, научно-педагогических задач, а также формирования навыков исследования новых и актуальных проблем в области системы непрерывного образования.

В нем изложены: цели и задачи научно-исследовательской деятельности физическому воспитанию и спорта; методы исследования моделей объектов и процессов по специальности магистратура; методы математической статистической обработки результатов исследований; теория и практика педагогических измерений; структура магистерской диссертации и ее требования, а также перспективные направления исследований на примере опыта стран СНГ и дальнего зарубежья.

MUNDARIJA

So'zboshi	10
I MODUL. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatini ilmiy tadqiq qilish fanining maqsadi va vazifalari	12
1.1. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatini ilmiy tadqiq qilish fanining maqsadi va vazifalari.....	12
1.2. Ilmiy faoliyatning o'ziga xosligi.....	18
1.3. Ilmiy bilish mezonlari	20
1.4. Ilmiy tadqiqotlar: mohiyati va xususiyatlari	24
1.5. Ilmiy bilish metodlari	25
1.6. Ilmiy tadqiqot jarayonining mantiqi	28
1.7. Jismoniy tarbiya va sport sohasining zamonaviy tadqiqot yo'nalishlari va dolzarb muammolari	31
II MODUL. Magistratura mutaxassisligi bo'yicha ob'ektlar va jarayonlarning namunaviy modellari va ularni tadqiq etish metodikalari.....	43
2.1. Ilmiy tadqiqot ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish bosqichlari	43
2.1.1. Tadqiqot mavzusini tanlash	44
2.1.2. Tadqiqot ob'ekti va predmetini aniqlash	47
2.1.3. Tadqiqot maqsadi va vazifalarini aniqlash	49
2.1.4. Ishchi farazni ishlab chiqish	50
2.1.5. Tadqiqot metodikasi va metodologiya	56
2.1.6. Tadqiqot metodlarini tanlash	58
2.1.7. Maxsus adabiyotlar tahlili.....	60
2.1.8. Tadqiqot metodlariga qo'yiladigan talablar	64
2.1.9. Nazorat sinovlarni tanlash talablari	73
2.2. Ilmiy tadqiqot ishlari rejasi	88
III MODUL. Eksperimental tadqiqot natijalariga matematik statistik ishlov berish metodlari.....	95
3.1. Eksperimental tadqiqot natijalariga ishlov berish talablari	95
3.2. Matematik – statistik tavsif talablari.....	101
3.3. Nol gipoteza hodisasi va χ^2 mezonini to'g'risida	112
IV MODUL. Talabalarni ilmiy tadqiqot faoliyatiga yo'naltirish	116
4.1. Ta'limning yangi modeli, muammolar va yechimlar	116

4.2. Jismoniy madaniyat ta'lim yo'nalishida ilmiy – tadqiqot ish shakli va turlari	118
4.2.1. O'quv rejasiga asoslangan o'quv ilmiy –tadqiqot ish shakllari	118
4.2.2. Talabalarning ilmiy izlanish faoliyati	122
4.2.3. Tadqiqot natijalarini rasmiylashtirish	128
4.3. Talabalar ilmiy faoliyat turlari	130
4.4. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining asosiy ilmiy tadqiqot yo'nalishlari	132
V MODUL. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatida pedagogik o'lchovlar nazariyasi va amaliyoti.....	138
5.1. Ta'lim sohasida pedagogik o'lchov xususiyatlari.....	142
5.2. Pedagogik hodisalarning sifat tomonlarini baholashning kvalimetrik xususiyatlari	144
5.3. Pedagogik hodisalar sifatini miqdoriy baholash o'lchovlari ..	148
5.4. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining test, nazorat mashq va o'lchov amallari to'risida	154
5.5. Pedagogik o'lchov metodologiyasining istiqbol yo'nalishlari	169
VI MODUL. Magistrlik dissertasiyasi mavzulari. bitiruv malakaviy ish himoyasi va amalga oshirish.	180
6.1. Magistrlik dissertasiya ish himoyasini amalga oshirish va tashkil etish.....	180
6.2. Magistrlik dissertasiya qurilmasining modeli	182
ILOVA 1. Ilmiy tadqiqot jarayonida qo'llaniladigan so'rovnoma, so'roq-test savollaridan namuna	195
ILOVA 2. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatini ilmiy tadqiq qilish fanidan test savollari	207
ILOVA 3. Glossariy (izohli lug'at)	247
Фойдаланилган адабиётлар	267